

Inspreker Sigrid van Amerongen over Reoboth en de Renkumse Atelier Stichting,
Commissievergadering Gemeente Renkum, woensdag 15 januari 2025.

Goedenavond allemaal,

Mijn naam is Sigrid van Amerongen Ik ben o.a. beeldend kunstenaar, en voorzitter van de Kunstroute Renkum. Ik ben hier samen met Arno de Blank, voormalig directeur van atelierbeheerorganisatie SLAK.

Wij zijn hier omdat u een beslissing in voorbereiding heeft over de Reobothschool in Doorwerth.

Wij vragen u, bij deze, **om uw beslissing op te schorten**. Opdat u een andere variant, zogezegd variant C2, in uw besluitvorming kunt betrekken. Een variant waarin woningbouw plaatsvindt, en het schoolgebouw behouden blijft. Maar waarbij het pand wordt toegewezen aan de Renkumse Atelier Stichting, die van het originele schoolgebouw voor de gemeenschap een culturele broedplaats zal maken. Dit vragen wij u niet zomaar.

Zowel in het **Collegeakkoord als de Cultuurvisie**, spreekt de gemeente het voornemen uit om *actief Renkums' identiteit als Kunstenaarsgemeente te verstevigen*.

De Gemeente wil *'investeren in het ontwikkelen van een gunstig vestigingsklimaat en huisvesting voor haar kunstenaars. Zij meent dat 'Creatieve broedplaatsen (...) zorgen voor een kwaliteitsimpuls voor alle domeinen van de gemeente.'*

In maart 2023 is een motie aangenomen waarin gevraagd wordt om een *'verkenning, om deze ambitie qua voorzieningen waar te kunnen maken.'*

Dit alles is u natuurlijk welbekend.

Die verkenning hebben Arno en ik op verzoek van de afdeling Cultuur uitgevoerd. En wij zien ruimte voor een *Renkumse Atelier Stichting (RAS)*

Deze stichting, zonder winstoogmerk, wordt een valide gesprekspartner richting overheid en vastgoedpartijen. En zal ruimtes en panden in eigendom nemen, huren, beheren en exploiteren als atelierruimtes, expositieruimte, lesruimte, theaterruimtes, gericht op maximale continuïteit en betaalbaarheid voor de doelgroep.

Op basis van veel gesprekken en locatiebezoeken maken wij nu de oprichting van deze stichting concreet. Er is een stichtingsdoel geformuleerd, een bestuurs- en financieringsmodel ontwikkeld én uit een lange lijst zijn vijf geschikte locaties overgehouden die 'haalbaar' zijn om broedplaatsen in te vestigen. Een van die vijf locaties is de Reoboth. Naast de Reoboth gaat het om het schooltje in Heveadorp, het klooster op de grens van Renkum en Heelsum, de brandweerkazerne in Wolfheze en het

op te richten cultuurcentrum in Oosterbeek, hetzij op de Talsmalaan, hetzij wellicht in dit gemeentehuis.

Culturele Infrastructuur

Er tekent zich nu een stichting af met de reële contouren van een gemeente-brede culturele infrastructuur, waarbij in elk van de gemeentelijke dorpen een broedplaats ontstaat.

Waarbij elke burger toegang heeft tot een creatieve werkplaats in de buurt. Waar zpp-ers muziek-, dans- en creatieve-lessen in de gemeenschap brengen. Met ateliers voor kunstenaars in verschillende professionele stadia. Waar wetenschappelijke en kunstzinnige vernieuwing onderzocht wordt.

Deze Stichting is kortom een essentiële stap in het realiseren van een langetermijn vestigingsklimaat voor de creatieve sector en vormt daarmee een serieuze boost voor Renkum als kunstenaarsgemeente. Niet in de laatste plaats gaat deze zelfstandige Stichting de gemeente ontlasten in haar zorg voor deze taak.

Cruciale fase

Wij staan nu vlak voor de tweede fase waarin de daadwerkelijke oprichting van de Stichting al dan niet plaats gaat vinden, inclusief statuten, de benoeming van bestuursleden en een meerjarenbegroting.

Het spreekt voor zich dat voor het creëren van broedplaatsen ruimte nodig is. Er ligt nu een cruciale vraag voor: **Is de gemeente bereid om aan een aantal panden de maatschappelijke doelstelling *culturele broedplaats* toe te kennen en deze locaties onder te brengen in de Renkumse Atelier Stichting (i.o.)? Om te beginnen bij de Reoboth-school?**

Concreet over de Reoboth,: Ik noemde u al dat de variant van de Stichting **Variant C2** is. **Waarbij op het terrein wel woningbouw plaatsvindt, maar het stuk waarop het schoolgebouw staat een maatschappelijk doel behoudt en in gebruik wordt genomen als permanente broedplaats door de Stichting.** Wat belangrijk is om te vermelden is dat een sociale privé-investeerder klaar staat om de Reoboth als een van de broedplaatsen van de stichting mogelijk te maken.

Wij hebben deze variant al reeds in mei onder de aandacht van de projectleider gebracht. Ook zijn wij op de participatie-avonden geweest. En het verbaast ons dan ook een beetje dat wij daar in de stukken niets van terugvinden. Het geeft ons reden om u te vragen de beslissing op te schorten totdat u van deze variant C2 goed kennis hebt kunnen nemen.

Er zitten immers veel voordelen in C2. Niet alleen realiseert u dan een broedplaats conform de beleidswensen, maar u genereert ook zoals gewenst opbrengst. Zowel met

de maatschappelijke bestemming van het gebouw, plus een extra bedrag door gronduitgifte voor woningbouw. Omdat de broedplaats minimale verbouwing nodig heeft, is er **geen risico op vastlopen van het project i.v.m. teveel stikstofuitstoot**. Leuk weetje is misschien nog dat het charmante Reoboth-pand dan als enige van zeven oorspronkelijke schoolgebouwen in Doorwerth als kenmerkend dorpsgezicht behouden blijft.

De stichting heeft nodig dat er panden aan toegekend worden om ruimtes te kunnen verhuren. Terecht zijn overheden voorzichtig in het toekennen van locaties aan één partij, zoals wij hier vragen. Maar het nieuwste Didam-arrest van november 2024 geeft extra duidelijkheid dat de overheid wel beleidsruimte heeft; Overheden zijn niet verplicht om grond en gebouwen via een duur tender-proces te verkopen.

De Hoge Raad zegt dat *de overheid een locatie aan één partij kan toewijzen indien deze overheid een bepaalde maatschappelijke ontwikkeling mogelijk wil maken.*

Hier wordt de cirkel rond. Uitvoering geven aan het beleidsvoornemen van de gemeente om 'te investeren een gunstig vestigingsklimaat voor de creatieve industrie zoals in uw visie staat, valt onder het 'mogelijk maken van een bepaalde maatschappelijke ontwikkeling'.

Tot slot

Graag dragen Arno en ik in het voorjaar een functionerende Renkumse Atelier Stichting over aan een eerste lichte bestuursleden. Een Stichting die daadwerkelijk ruimtes heeft om te verhuren aan creatieven en kunstenaars. Of dat zo is, is van uw keuzes afhankelijk.

Wat wij vandaag aan uw commissie vragen, heb ik hoop ik helder gemaakt: Met het grotere doel van de Stichting in het achterhoofd, vragen wij u de beslissing met betrekking tot de Reoboth op te schorten. Zodat u
Ten eerste; variant C2 in uw besluitvorming kunt betrekken;
En ten tweede; wij het integrale plan van de Renkumse Atelier Stichting -dat uitvoering geeft aan uw vestigingswensen voor de creatieve industrie- en waar de Reoboth onderdeel van is, zorgvuldig aan u kunnen voorleggen.

Ik dank u voor uw aandacht.